



otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtnu.)

Št. 3.

Ljubljana, dne 1. marcija 1899.

VII. tečaj.

Nebeška lestvica.



III. Krščansko upanje.

tistih svetnikih, ki so se odlikovali v krščanskem upanju, pravimo, da so imeli prav otroško zaupanje v Boga. In res, ni je čednosti, katero bi mladina ložje obujala in se ložje v njej vadila, kot je krščansko upanje, ki je prav važna stopinja na nebeški lestvici.

1. *Sv. Alojzij* je že v svojem dvanajstem letu dosegel veliko popolnost v tej čednosti. Zato je pa tudi prejemal od božje dobrote čudovite milosti. Že tedaj si je upal trditi, da nikdar ni Boga česa prosil, da bi ne bil uslišan. Seveda je svoje življenje uravnaval popolnoma po zgledu detinskega življenja Jezusovega. Živo se je pa tudi zavedal,

da je tempelj sv. Duha, da v njem, kakor v vsakem pobožnem kristijanu, prebiva sv. Duh. Sv. Duh pa ga je učil živo misliti na to, da je otrok Božji in da je kot tak Boga prosil z zaupanjem, ki je bilo podobno zaupanju, ki je imel Jezus do nebeškega Očeta. In prošnje, izrečene s takim zaupanjem, morajo biti uslišane.

2. To pa, kar beremo v življenju svetnikov, ponavlja se pri resnično pobožnih otrocih tudi dandanašnji. Nek misijonar je slišal malega *zamorskega dečka* tako-le moliti: „Ljubi Jezus! Zahvalim te, da si poslal veliko ladijo z belimi ljudmi v mojo domovino, da so me tam vzeli in semkaj pripeljali, kjer se učim tebe častiti in ljubiti. Prosim te, pošlji še druge bele ljudi na drugi ladiji, da vzamejo tudi mojega očeta in mojo mater in jih semkaj pripeljejo, da bodo poslušali misijonarje in se učili tebe ljubiti.“ Nekaj dnij potem vidi misijonar tega dečka na morskem obrežju, ko je neprestano gledal na morje. „Kaj pa gledaš, otrok?“ praša ga duhovnik. „Prišel sem semkaj, da vidim, če je Bog uslišal mojo prošnjo“, odgovori deček. Skozi dve leti je hodil zamorček dan na dan, kadar je le mogel, na morsko obrežje, opazovat došle ladije. Čez dve leti pa nekega dne ves vesel priteče domov k misijonarjem. „Jezus je uslišal mojo molitev“, kliče neprestano, „na ladiji sem videl svojega očeta in svojo mater.“

3. Morda se čudiš, ljubi otrok, zakaj ti nisi bil že večkrat uslišan. Mnogokrat tvoje zaupanje ni bilo dovolj veliko. Prošiti moraš pred vsem za stvari, ki so Bogu v čast in tebi v zveličanje. Da pokažeš pravo gorečnost, moraš s prošnjami tudi združiti trden sklep, v prihodnje varovati se te ali one napake in vaditi se v lepih čednostih. Tudi zatajevanje je jako dober pomoček, da bodo tvoje prošnje prej uslišane, ker bodo Boga nekako silile, da ti izpolni, kar prosiš. Seveda smeš tudi v raznih posvetnih zadevah prositi pomoči, pa vselej moraš biti udan v božjo voljo in Bogu prepustiti, da te usliši ali ne. Bog pač bolje ve, kaj potrebuješ, kakor pa ti sam.

Čednost krščanskega upanja je velik dar božji. Kako čudovito je delovala v Jobu ali v starem Tobiji. Najbližji sorodniki so sramotili Tobijo v njegovi revščini

in so mu rekli: „Kaj ti je pomagalo tvoje upanje, zaradi katerega si dajal miloščino?“ Tobija pa je odgovarjal: „Ne govorite tako. Mi smo potomci svetnikov (svetih očakov) in pričakujemo onega življenja, ki je Bog daje njim, ki v zaupanju v njega nikdar ne opešajo.“ Upanje na nebesa ga je delalo srečnega v največji revščini. Kako čudovito moč je dajalo krščansko upanje svetim mučenikom! Tudi tebi, ljubi otrok, bo dajalo moč v skušnjavah in v boju za čednostno življenje.

Al. Stroj.



Moji znanci.

(Spisal *G. Flori.*)

II.

Kaj naj vam pa povem danes, predragi moji čitateljčki, recite mi, kaj bi vas najbolj zanimalo. Jaz bi rad ugodil vaši želji, samo, ako mi jo izrečete; vidite, toliko spominov imam na svoje mlade znančke, da ne vem, kje bi pričel. In zato bi vam prav lahko ustregel; nekateri bi morebiti radi imeli kaj bolj veselega, a drugi zopet slušajo rajši žalostne povesti, tako da res ne vem, kako bi storil najbolje. Toda čujte, kaj mi je padlo na pamet! Da vidite, kakov mojster sem, bom poskusil oboje, najprej vam povem nekaj malo bolj veselega, potem pa nekaj žalostnega. Tako, upam, bode najbolje in vsem vstreženo.

V krog mojih znancev spada tudi Rožmanov Andrejček. Ako bi radi izvedeli, kako sem se seznanil z njim, vam prav lahko povem. Bil je v času, ko se nahaja vsa narava v svoji največji moči in bujnosti, ko se vse koplje v sijajnih solnčnih žarkih, to je v prvih dneh vročega poletja. In baš tedaj zori črešnja. Vsak je gotovo že okusil slast tega Božjega daru, in zato bo vedel vsakdo opravičiti drznost Rožmanovega Andrejčka, ki je splezal na domačo črešnjo, da ugotovi svoji poželjivosti, in da se po volji navžije sladkih,

sočnatih črešenj. Splezal je prav gori na najvišji vrh, kjer so črešnje najbolj sladke vsled vročih solnčnih žarkov, ki tam najložje prodirajo do njih in jih zadenejo prav v živo. O, Andrejček je bil prebrisan dečko in je dobro poznal vse tajnosti domače črešnje. Kdo bi mogel dvomiti, da si je Andrejček v obilici privoščil teh sladčic, ker je šele čez dobre pol ure jel misliti, kako bi došel zopet na trdna tla. Počasi in oprezno se je pomikal navzdol. Žepe je seveda vestno napolnil in sedaj skrbno pazil, da se mu kaj ne zmečka. Ali glej je nesreče; prispel je do mesta, kjer so ga razraščene veje oklenile v svoje klešče, in sedaj se naš siti junak ni mogel premakniti niti naprej, niti nazaj, prav kot v narodni pravljici smrt, katero je izvabil kovač na svojo hruško. Andrejčku se je oblil obraz z znojem, roki in celo telo mu je zatrepetalo in zaklical je na pomoč. Toda nikogar ni bilo v bližini, le par vrabcev se je gori na najvišjih vrhovih naslajalo z Andrejčkovimi ostanki, in ti so po vsej priliki uvideli njegov položaj, ker so z izzivajočim čivkanjem prezirali njegovo prisotnost. Andrejčku je bilo vedno tesneje v prsih, še jeden obupen vzklik, potem se je pa spustil v silno otožen jok. Vrabci so se spogledali, vsak si je še malo posladil kljunček, nato so pa odleteli. Kdo bi poslušal to kričanje!

Tedaj je pa mene nekaj privedlo prav pod ono črešnjo. Ne vem več prav dobro, kaj je bilo vzrok, da sem došel tje, ali so imele Rožmanove črešnje tako privlačno moč, ali kaj; kratko malo, prišel sem prav pod črešnjo, na kateri je delal Andrejček pokoro. Uvidel sem njegov žalostni položaj in ga srečno rešil prej tako dobrotljive, a sedaj tako neusmiljene črešnje. Da bi se mi pa izkazal hvaležnega, je Andrejček izpraznil svoje žepe in njihovo vsebino je dal vso meni. Tako sva bila oba silno vesela in postala sva prav dobra prijatelja. Še večkrat sva se sešla pod ono črešnjo, a Andrejček ni hotel več gori v nevarne višine, temveč je meni poveril to nalogo. Ostal je rajši pod črešnjo in se čudil mojim predrznim kretnjam po gladkih vejah. Poželjivo je upiral oči v sladke črešnjice, ki so se tako žarile mej zelenim listjem ter vabile Andrejčka k

sebi; a ta je z občudovanja vredno vztrajnostjo podil od sebe take skušnjave. In da bi ga lažje obdržal na tleh, da bi ga sladki sad ne zvalil k sebi, sem zdaj pa zdaj iztegnil milostno svojo roko in mu poslal šop črešenj iz nadzemeljskih višin. Kot vidite, nama je bilo v resnici lepo.

Zdaj pa je konec onih veselih časov, zakaj višja moč je posegla mej najino prijateljstvo in kar na mah razdrila vez, ki je naju prej družila: ne dolgo potem sem bil pri Andrejčkovem pogrebu. To se je pa pripetilo tako-le:

Bila je tedaj prav taka zima, kot je n. pr. letošnja; snega ni bilo skoro celo zimo nič ali pa prav malo, a čim bolj se je nagibalo proti pomladi, tem večje veselje je imel sneg padati, in meseca svečana je zapadel na debelo. A prav tako hitro, kot je padel, ga je zopet zmanjkalo. Zapihal je gorak jug, in sneg je ginil in ginil, dokler ni izginil popolnoma. Malo ga je še ostalo po dolinah in neprisojnih krajih, a drugje se je pokazala povsod rjava, mrtva zemlja. In zopet je sijalo solnce ter ogrevalo zemljo, da je bilo prav prijetno na prostem.

Rožmanov oče so se baš pripravljali, da odidejo s svojim iskrim vrancem v gozd po drva, ko je stopil Andrejček na prag.

„Ata, ata, kam pa greste? Ali se smem z vami peljati?“ je klical v eni sapi.

„Ostani le doma pri mami, saj vidiš, da se ne moreš peljati na tem nerodnem vozu, ki nima niti deske, da bi sedel nanjo.“

„O lahko se bom peljal, lahko; sedel bom na lestvico in se je trdno držal, da ne padem na tla.“

„No, pojdi vprašat mamico, ako te bo pustila iti z menoj.“

Andrejček je skočil v sobo, in ko je dobil dovoljenje in so ga mamica gorko oblekli, je priletel zopet k očetu. Sedla sta na voz in pognala konja. Ta je bil spočit, mlad, zato je voz letel ter odskakoval po kamenji, kot bi šlo za stavo. Peljali so se po precej dolgi, zanemarjeni, od vode razjedeni in kameniti poti, ki se je vila ob malem potoku, memo gostih, zaraščenih gozdov na obeh straneh; tu pa tam ob poti so štrlele

kot velikanski zobovi ostre, strmeče pečine iz tal. Zdelo se je, kot bi se hotele vsak hip zrušiti in strmoglaviti na ozko gozdno pot. Andrejček je hotel po vsej sili, da bi sam vodil konja in ga držal za vajete, toda oče mu tega ni dovolil. Vendar mu to ni kalilo veselja, temveč je ves radosten vriskal, kričal in poslušal, kako mu jek odgovarja, in mu lastni glas, odbijajoč se od nakopičenih, visoko nagrmdenih kamenitih sten vdarja po dvakrat, trikrat zopet na uho. Prišli so do kraja, kamor so bili namenjeni. Andrejček je prijel konja, oče je pa šel nalagat na voz drva, ki so ležala posekana na strani. Kmalu je bilo vse naloženo, voz trdno povezan, in obrnila sta se proti domu. Ker je bil voz težak, zato se jima je pot počasi odsedala. Voz je škripal in se nagibal z jedne strani na drugo, kot bi se imel vsak hip preobrniti, težko okovana kolesa so trla kamenje, da je vse grmelo in prasketalo. Prišla sta do strmega klanca, kjer je bila pot posebno grda in skoro nevarna za vozove. Ob času povodnji je hudo-urnik izjedel globoko jamo v ilovčasto prst; zato je bilo treba paziti, da kolo ne zaide v jarek, in ne izgubi voz ravnotežja. Na vse mogoče načine je oče pazil in ravnal voz, toda pot je bila preveč strma, vranec isker, kolo je skočilo v jarek, voz je zaškripal in se nagnil. Jeden hip se je obdržal v zraku, potem se je pa zavihtel in s silnim hruščem zagrmel po tleh.

„Andrejček, v stran!“ Toda bilo je prepozno. Zgodilo se je vse tako brzo, da se je bilo nemogoče ogniti. Andrejčka, ki je hodil ob strani, je zadelo grčavo, bukovo deblo ob glavo, da je odletel ob ostri rob pečine in obležal brez diha.

Oče je pustil konja in voz ter skočil k sinu.

„Bog, Ti meni pomagaj!“ je kriknil, ko ga je ugledal ležečega na tleh; levo lice mu je bilo odrto in vse krvavo od debela, ki ga je zadelo, na desni strani pa se mu je zasadil ostri rob pečine v sence, odkoder je priteklo par kapljic krvi. Vzel ga je v naročje, a sin se ni zavedel in v očetovem objemu je izdahnil. Počasi mu je ledenelo prej tako cveteče, gorko telesce, rdeči, žareči ličeci ste obledeli, očesci sta nemo, mrtvo zrli v obupajočega očeta. Ta je jokal, prosil in polju-

boval svoje dete, dihal mu v usta, da bi je ohranil pri življenju, toda smrt je že izvršila svoje delo.

Očetu se je napolnilo srce z neizmerno žalostjo.

Položil je mrtvo dete na zemljo in dvignil prazni voz. Sedel je nanj, vzela dete v naročje, in vožnja, žalostna vožnja se je nadaljevala. Zdelo se mu je, kot bi hotela tudi narava plakati nad sinčkovno smrtjo. Ptice so za hip umolknile, potem pa zapele otožno, kot bi se hotele posloviti od njega, potoček je votlo bobnel in gori v višini so visoke, temne smreke pobešale goste veje ter šumele tajinstveno. Tam na nasprotnem griču pa mej grčavami, trohlimi debli se je zdelo, da slavi smrt svoje slavje; zažvižgala je ledena burja in suhe veje borove so trepetale in ozvanjale zamolklo, vdarjajoč druga ob drugo.

Mej drevjem se je zabliščala domača hiša.

S kako težkim srcem se je približeval oče svojemu domu, kjer čaka mamica tako željno svojega sinčka! S kakim obrazom naj stopi pred njo in kaj poreče ona, ko ji prinese tako žalosten dar — mrtvega sina!



Sušec.

(Pripovedka.)

Živel je svoje dni ovčar, ki je gnal zgodaj spomladi svojo čredo na pašo. Takoj prvi dan je obljubil Sušču, da mu podari najlepše jagnje, če mu cel mesec ne bo nagajal s slabim vremenom. Sušec je bil s pogodbo zadovoljen in ostal res mož-beseda: dan za dnevom je sijalo solnce, da so ovčice veselo meketale in obirale zeleno travico, ki je čudovito hitro silila iz tal. Hitro so potekali ti lepi dnevi, še tri dni — in mesec je pri koncu. Tedaj je pristopil Sušec k ovčarju in zahteval obljubljeni jagnje. Ovčar je bil pa velik skopuh in kar škoda se mu je zdelo lepe živalice. Rad bi se kako na lepem iznebil Sušca, zatorej mu reče, da je še tri dni do konca meseca, da naj še počaka in naj ga ne nadleguje, sicer jagnjeta sploh ne dobi.

„Tako!“ zavzame se Sušec. „Ti se obotavljaš dati, kar si obljubil. Dobro!

V teh mojih treh dneh
In Aprilovih dveh
Bo tvoja čreda vsa na tleh.“

Takoj je zavêl mrzel veter, začelo je deževati in naposled snežiti, kot o Božiču. Predno je mogel ovčar prignati ovce domov, pocepale so mraza po tleh in žalostno poginile.

Ta pripovedka ni kar tako brez pomena, kajti v resnici je sušec oni mesec, kateremu ljudje najmanj zaupajo. Če je nekaj dnij lepo, pa se že v kratkem tako prevrže, kakor bi bili hipoma sredi zime. Veliko resnice ima v sebi oni pregovor, ki pravi:

Če v sušcu že igrajo
Po zraku se mušice,
V aprilu še pogosto
So dobre rokovice.

Pivčan.



Bodi krotak in priljuden.

(K sliki.)

Menim, da ste takoj vganili, ko ste zagledali sliko današnjega „Angeljčka“, da ljubeznivi mladeniček, katerega tako zvesto poslušajo tovariši, je sv. Frančišek Saleški, jeden najblagovitejših ljudij, kar jih je bilo kdaj na svetu. Ta plemeniti deček je bil poznej slaven škof; tako učen in svet, da ga je sveta cerkev prištela mej cerkvene učenike ter ga s tem povzdignila do one vzvišene časti, kakoršno ima do sedaj le 22 svetnikov. Že predlanskim je vam „Angeljček“ pravil, kako je dobri deček zbiral krog sebe druge dečke, svoje vrstnike, kako jih je lepo učil svetih resnic iz katekizma in kako je pobožno molil z njimi. Danes pa „Angeljček“ še posebno povdarja in svojim čitateljčkom priporoča ono čednost, po kateri se je najbolj odlikoval ves čas

svojega življenja, namreč njegovo ljubeznivo krotkost. Koga razžaliti, to je bilo pri njem nemogoče, pač pa je takoj odpustil, če ga je kdo drugi razžalil; pa saj ga prav za prav razžaliti še ni mogel nihče, če se je še tako prizadeval.



Njegovim prijateljem se je zdelo, da je še preveč krotek in prizanašljiv. Jeden izmed njih se mu je nekoč pošalil: „To je res, da pojde Frančišek Saleški v nebesa; kot genfski škof pa, ne vem, kako bo; bojim se, da bi mu kaj ne nagajala njegova prevelika krotkost.“ Svetnik odgovori: „O, lažje se je odgovarjati za preveč krot-

kosti, kakor za preveč ostroti. Ali ni mar Bog sama ljubezen? Bog Oče je oče usmiljenja, Bog Sin se imenuje jagnje; Bog sveti Duh se kaže v podobi goloba, ki je gola krotkost. Ko bi bilo kaj boljšega, kakor je dobrotljivost, bi nam bil Jezus Kristus povedal, in vendar nam je dal le dva nauka, ki naj se ju naučimo od njega: srčno krotkost in ponižnost. Mi-li hočete braniti, da naj se ne učim nauka, ki ga je dal sam Bog, ali hočete biti bolj učeni kakor Bog?" (Ako se hočeš natančneje poučiti o tem preljubeznivem svetniku, kupi si knjižico: „Kako ti je imé?“ IV. zv., stane le 5 kr.)



Kuharčkova kava. 2

(Iz francoščine prevel *Brinjós.*)

Zivel je njega dni deček rmenolas. ko zlati klas, rdeceličen ko žareča vrtnica in sladkosneden ko oblizljiva mačka. Mislil je, da je ni večje sreče na svetu, kakor če se polize ali pohrusta kaka slaščica. Nebeški raj si je predstavljal kot velikansko mramorno palačo, okrašeno z rmenim zlatom in z bliščečimi zrcali; a angelje je v duhu videl oblečene v belo obleko, kakoršno nosijo slaščičarji in zdelo se mu je, da delijo dan na dan posladkorjenih mandeljev, fig, rožičev in drugih slaščic.

Ako mu je mati preiskovala žepe, ni našla v njih ne pipca, ne piščalke, ne bezgove puške, in sploh nobene igrache, katero ljubi deca; pač pa je bilo v njih obilo leščnikov, orehov, sladkorja in drobtinic čokolade.

Tedaj je pa vzdihnila mati žalostno: „Ali ni sramota, da v svojem desetem letu še ne misliš nič na drugega, ko na usta! Mlad sladkosnedež, star požeruh! Začne se sè strdjo, a končuje se z vinom!“

Kljubu dobrohotnemu opominjanju svoje matere in kljubu ščipanju, ki je je večkrat občutil v želodecu, je ostal mali Peter nepoboljšljiv sladkosnedeč. Sladkosnedost je bila njegova jedina slaba, grda lastnost.

Ko je bil star dvanajst let, vzela ga je mati iz šole, da bi ga dala česa učiti, s čemur naj bi si svoje dni služil lastni kruh.

„No, Peterček“, reče mu, „ali si že kedaj pre-mišljeval, kaj hočeš postati? Kateri stan ti je najljubši; kaj te veseli najbolj?“

Peterček odgovori: „Slaščičar hočem biti!“

„Slaščičar!“ — vzklikne mati Bežakova. „Oh, ti bi pohrustal sam vso svojo robo in vrh tega bi si še pokvaril svoj želodec!“

„Vendar, sladkosnedni deček“, si je mislila, „bil bi prav sposoben za kuharja; saj kuhar ni nikakor zadnji na svetu!“

Poslala je torej mati malega Peterčka k sosedu, kjer so imeli krčmo, da bi se izučil kuharstva. Upala je, da ga pečenke in omake vendar ne bodo tako mikale, ko slaščice, in za slovo mu je izročila še obilico zlatih nauk.

Naš junak je že za nekaj dnij korakal ponosno po ulici noseč krčmarjevim naročnikom jerbas potic, tort in paštet. Ščegetal ga je sicer prikupljivi vonj v nos in sline so se mu zbirale v ustih, toda ko se je spomnil obljub, s katerimi se je poslovil od matere, ko se je zmislil na svojega grozno hudega gospodarja, na gostilničarja Kokmarja in naposled, ko je videl, kako moško se premagujeta njegova tovariša - kuharčka, Tone in Nace, premagal je tudi on svoje grešno poželenje in je požiral junaško — sline.

Gospod Kokmar je bil velik, rdečeličen človek, hudih, raku podobnih očíj in bobnečega, gromovitega glasu.

Vpil in kričal je silno, da bi skorej človek mislil, da hoče pogoltniti ves svet, toda žalega ne bi storil niti najmanjši muhi, — še manj, sevé, kakemu kuharčku.

Črez dan je bil navadno v kuhinji, ki je bila zadaj za gostilniško sobo. Tu je pazil na juho, pokušal omake, razrezaval velike kose mesa in pripravljajl ribe. Tone je skubil perutnino, Nace je zbiral grah, a Peterček je sukal drog, na katerem je bilo nabranih pet ali šest piščet, ki so se cvrla nad žrjavico.

Krčmar Kokmar ni imel tako imenitne gostilnice, da bi stregli gostom le črno oblečeni natakarji, ampak njih službo je opravljal večinoma sam. Pomagala sta mu pri postrežbi le brzonoga kuharčka, Tone in Nace.

Njegovi gostje so bili zelo ponižni ljudje; saj pa za jedno krono petinpetdeset vinarjev niso mogli zahtevati Bog si ga vedi kakšnega natakara v fraku in morda še celo srebrnih skledic in žlic.

V njegovo krčmo je zahajalo mnogo vsakdanjih gostov, starih znancev. Po obedu je prisedel večkrat tudi gospod Kokmar k njim, in pomenkovali so se o tem in o tem. Ko je v gostilniški sobi vsem prav gladko tekla beseda in včasih še kozarček brinjevca, — ki pa ni bil vštet v 1 K 55 h — tedaj se je hladila navadno v kuhinji krčmarjeva kava.

Kava Kokmarjeva! To vam je pijača, dišeča, sladka ko nektar in vonjajoča po opojnem, okusnem konjaku. Brez navadne cikoriije, vroča, zelo posladkorjena, prav ko na kraljevski mizi, bila vam je kava Kokmarjeva!

Peterček je odpiral na široko svoji nosnici, kadar je gospodar kramljajal v sobi z gosti in kadar sta Tone in Nace pospravljala raz miz; približal se je vabljeni pijači in vohal in voha!. Hodil je krog zapeljivega lončka, ko mačka krog vroče kaše, nastavil je posodico na brado, dotaknil se je je z nosom in ... jezika konček je namakal v lonček ...!

Nekega dne, ko se je vrnil gospod Kokmar v kuhinjo, je bilo kave čudno malo: še tri četrti lončka ne.

„Kava se je morda usušila ali se mi pa v očeh blišči“, je dejal dobri Kokmar.

Toda drugi dan, ko je zopet pustil poln lonček v kuhinji, „usušila“ se mu je kava do polovice. To je bilo pa krčmarju vendar preveliko začaranje.

„O, ti polizavci, ti!“ je vzkliknil gospod Kokmar.

Kdo je neki kriv? Tone in Nace sta bila prepričana, da nikdo drugi nego Peter, ker sta ga že večkrat videla, ko se je plazil krog lončka. Toda Tone in Nace sta bila dobrega srca in nista hotela izdati svojega tovariša.

Krčmar Kokmar je dobro vedel, da so mej tem, ko se je pomenkoval v gostilniški sobi, le njegovi kuharčki hodili po kuhinji. A kako naj bi vjel hudobneža?

Šinila mu je dobra misel v glavo. Odložil je čepico in posadil klobuk na njeno mesto ter je stopil

tja k bližnjemu sosedu, k svojemu znancu, lekarju. Povedal mu je natihoma nekaj, od česar je dobrovoljnemu sosedu vzkipel tako silen smeh, da mu je prisilil solze v oči.

Kaj je neki razodel gospod Kokmarjev lekarju? Bog ve! A naslednji dan, ko je strogi krčmar nalival vrelo kavo v lonček, primešal je na skrivnem neki beli prašek... Morda celó strup? O nikakor! Gospod Kokmarjev ni bil tako neusmiljen... Kmalu nato je krčmar izginil v gostilniško sobo, da se pomeni kake pol urice s svojimi gosti o raznih novicah.

Kuharčki so prihajali in odhajali iz sobe v kuhinjo in iz kuhinje v sobo. Krčmar Kokmar jih je skrivši opazoval po strani.

Ni dolgo čakal, in tiček se je vsedel na limanice. Najmlajši kuharček, naš mali Peterček, pristopical je v sobo bled in kislo se držeč.

„Kaj pa ti je, dečko? Čemu delaš tako kisel obraz? Ali si bolančkan?“ vpraša ga krčmar hudomušno.

„Nič mi ni, nič... želodec me nekoliko boli... meša se mi... bljuvati se mi hoče... aauv! huu!“

Oj, Peterčku postalo je zelo, zelo hudo. Nič več se ni dala skrivati tatvina sladke kave Kokmarjeve, v kateri danes ni bilo cikoriije, ampak prašek za bljuvanje.

„Tone!“ vzklikne krčmar, „ubogi Peterček je bolan. Pokličí njegovo mater!“

Ko je prišla mati Bežakova, razodel ji je gospod Kokmar vso skrivnost. To vam jih je moral slišati v težavah se zvijajoči kuharček! Materino očitaje mu je gotovo seglo do srca, kajti oblile so ga bridke solze.

Gospodu Kokmarju se je naposled smilil skesani deček in dal mu je nekaj požirkov melisovca, da se mu je umiril razburjeni želodec.

„Šola je končana“, dejal je še prebrisani krčmar Kokmar. „Tvoja oblizljivost bodi ti za danes odpuščena!“

Peterček je za trdno obljubil, da ne bo nikdar več zabredel v svoj stari greh. Pravijo, da je bil zvest svoji obljubi ter da je opustil sladkosnednost; a kava se mu je pristudila tako, da je ni nikdar več okusil.

Poštenost

No se je cesar Francišek I. leta 1833. mudil v Pragi, dovoljeval je vsakomur, da je smel priti k njemu. Prišla je tedaj k njemu stara ženica ter ga, po-toživši mu svoje reve in nadloge, poprosila, da naj ji posodi pet goldinarjev.

Cesar se je čudil toliki priprostosti in ji je dal bankovec za deset goldinarjev.

Ženica se mu je zahvaljevala, kakor znajo le stare mamice, in mu obetala, da bo molila zanj, da bi mu dal Bog dolgo življenje, srečo, zveličanje, in Bog vedi, kaj še vse, in je odšla. Ko je pa že odhajala, pogledala je dar, in ko je videla, da je deset goldinarjev, vrnila se je k cesarju ter mu rekla: „Vaše Veličanstvo se je zmotilo; prosila sem le pet goldinarjev.“

Cesar je bil vesel take poštenosti ter ji je rekel: „Obdržite še tistih pet goldinarjev; gotovo boste še potrebovali, a mene ne boste vedno dobili v Pragi.“

(Po Chimani-ju Gradimir F.)



Junaka

(Fr. Lang.)

Zajček:

Predržen bil je zajček,
Na polju je čepel;
Za prvega junaka
Pod solncem se je štel.

A ko je izza grma
Pristopil lovski pes,
Pobegnil je od groze
In trepetal je ves.

Deček:

Predržen bil je deček,
Meč, puško je imel;
Doma je sekal, streljal,
Junaka se je štel.

A ko je stopil predenj
Na cesti velik pes,
Pobegnil je od groze
In trepetal je ves.

—k.

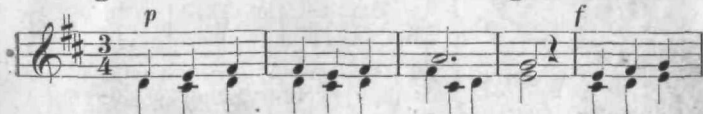




37. Večer.

Allegro.

P. Angelik Hribar.



1. Soln - ce za - šló je za go - re, No - či u -
2. Me - sec po - la - go - ma vzha - ja, Zvezda ve -
3. Zvon je za - pel iz zvo - ni - ka, Snema klo -
4. Ja - go - do, siv - ko in di - mo, Dobro na -



1. mi - ka se dan; Mrak po ni - ža - vah prosto -
2. čer - na mig - lja; Žej - ne cvet - li - ce na - pa -
3. bu - ček pa - stir; Me - sec se vi - še po - mi -
4. pa - sle so se, Ur - no do - mov po - že - ni -



1. re V plašč že za - gri - nja te - man.
2. ja Hlad - na ro - si - ca z ne - ba.
3. ka, Po - koj po - vsod je in mir.
4. mo, O - ne so si - te, mi ne.

Jož. Stritar.

Kratkočasnici.

1. Kaj rednost pomaga. Na potovanju po Švici vpraša mala Lizika svojo domačo učiteljico: „Kako more vendar v tej mali deželi imeti prostor toliko tako velikih gorâ?“ Spremljevalka odgovori: „Vidiš, to je le zato mogoče, ker vsaka gora stoji na svojem mestu.“

2. Neveren Tom a ž. Sosed gré k sosеду poprosit osla na posodo. Sosed mu odgovori: „Ga nimam.“ — Sedaj začne osel v hlevu rigati. Prišlec reče: „Saj ga čujem v hlevu.“ Gospodar odgovori: „Glej, glej, kako si čuden! Oslu verjameš, meni pa ne!“

Naloga.

(Priobčila Romana Furlani.)

a	a	a	a
e	h	k	l
l	o	o	o
s	s	s	v

Teh šestnajst črk, ki so tu v predalih, sestavite v štiri besede in jih razvrstite tako, da se bodo jednako čitale v prvi in zadnji vodoravni in navpični vrsti. — Pomen teh besed je: Kmetško orodje, domača žival, ponočna ujeda, mohamedancem sveto ime.

(Rešitev in imena rešilcev v prih. listu.)

Rešitev zastavice v 2. številki:

C e p e c.

Prav so uganili: Zorko, petošolec v Ljubljani; Kastreuz Robert, učenec II. razreda na vadnici; Vilar Anton, orgl. učenec v Ljubljani; Gorjanc Ivanka in Mici, učenki, Krušnik Ant., Sešek Janko, Svetina Ivan, dijaki v Kranju; Kržan Fran, učenec I. mestne deške šole v Ljubljani; Mencinger Josip, Loboda Iv., Lužar Janko, Kristofič Karol, Vavpotič Franjo, dijaki v Kranju; Kragl Viktor, dij. v Trziču; Šlamberger Ant., tretješolec, Inka in Nuška, učenki v Kranju; Fabjančič Fran, učenec na Bučki; Lovšin I., četrtošolec v Ljubljani; Dostal Adolf, učenec na c. kr. vadnici v Ljubljani; Salberger Adolf, tretješolec v Kranju; Praprotnik Nežika in Vovšek Marička, učenki III. r. v Braslovčah; Rupnik Karol, prvošolec, Petrovc Fr., drugošolec v Ljubljani; Heidrich Mici, učenka v Kranju.